

**Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty
Masarykovy univerzity, Brno, Kotlářská 2, 611 37
www.sci.muni.cz/bot_zahr
zahrada@sci.muni.cz
tel.: +420 549 495 660**

Úvod

Botanická zahrada Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity, zřízená při založení fakulty v roce 1922 profesorem Podpěrou, je doposud na svém původním místě a její základní vnitřní dispozice, složení sbírek, ani poslání se nezměnily. Svou plochou 1 ha se řadí mezi zahrady menší; většinu plochy zabírají sbírkové a expoziční části včetně záhonů systému rostlin, je zde jen velmi malé technické zázemí s komposty a pařeništi. Skleníky mají plochu 1.100 m². Ve venkovní části se pěstuje asi 2.500 taxonů rostlin, z čehož je asi 600 taxonů dřevin. Ve sklenících je to kolem 2.500 taxonů subtropických a tropických rostlin. Součástí zahrady jsou i sbírky dřevin a péče o zeleň v areálu fakulty (celkem 3 ha).

Hlavním posláním botanické zahrady je pěstování rostlin, udržování a obměna sbírek tohoto živého materiálu. Sbírký následně slouží k prezentaci, výuce a výzkumu. Prezentace sbírek probíhá formou jejich zpřístupnění veřejnosti, a to každý den po celý rok, kromě vybraných svátků. Součástí prezentace je několikastupňový informační systém. Jeho základem jsou jmenovky u rostlin, následují naučné panely, audioprůvodce ve sklenících, pracovní listy a další tištěné materiály, odborný výklad živého průvodce po sbírkách, až po individuální odbornou poradnu v oboru zahradnictví a botaniky, resp. odborné informace na internetu. Kromě běžné otevírací doby jsou specializované kolekce prezentovány i na výstavách, kterých je během roku několik, většinou 3-5. K dalším pravidelným akcím patří Dny otevřených dveří, Den Země, Floristická soutěž ČZS, Zahradní slavnost, Jazzový večer, Noc vědců a výstavy umělecké.

V zahradě je k dispozici odborná knihovna s možností externích výpůjček, čítající kolem 1.300 položek zahradnické a botanické literatury, a dále prezenční srovnávací sbírka semen asi o 1.700 taxonech.

Zahrada vydává každoročně Index Seminum - seznam semen sebraných v zahradě za daný rok. Semena slouží k bezplatné výměně s ostatními zahradami; tyto výměny jsou podmíněny mezinárodními konvencemi, kterými se řídíme, a ty nás zavazují k použití těchto semen pouze pro nekomerční účely. Semena si ale také často objednávají studenti a vědci pro svoje odborné práce.

Živý rostlinný materiál je pravidelně poskytován pro výuku na naší fakultě, Pedagogické fakultě, Farmaceutické fakultě a Lékařské fakultě MU, Mendelu, Veterinární univerzitě, pro biologickou olympiádu i pro výuku na brněnských gymnáziích. Kromě toho se v posledních letech s rozvojem molekulárního studia rostlin rozšířilo i poskytování vzorků živých rostlin pro tyto účely pracovištěm specializovaným na taxonomii, ale i pro zjišťování účinných léčivých látek v rostlinách. Jde o pracoviště jak u nás, tak i ve světě.

V botanické zahradě probíhají každoročně studentské práce, ať už středoškolské, bakalářské nebo následně i diplomové, pravidelnou výuku zde mají studenti různých fakult, účastníci seminářů na gymnáziích, prostory využívají studenti uměleckých škol, kteří sem chodí malovat nebo fotografovat. Konají se zde exkurze a přednášky Univerzity třetího věku, pořádané různými školami v ČR. Zahrada je oblíbeným místem pravidelných srazů studentů, milenců, seniorů žijících v okolí, maminek s dětmi a vycházek dětí z okolních mateřských škol. Za pěkného počasí se zde často koná výuka pod širým nebem.

Svou polohou uprostřed rušného města, v krásném prostředí okolních secesních činžovních domů, které byly citlivě opraveny, je zahrada oázou klidu nejen pro všechny návštěvníky, ale i pro různé živočichy. Můžeme zde vidět různé druhy menších živočichů (pijavy, žížaly, mnohonožky, stínky, drobní vodní korýši), vodního i suchozemského hmyzu (vášky, šidélka, čmeláci, včely, motýli, brouci, ploštice, mravenci), měkkýše (okružák, plovatka, hlemýžď), ryby (venku chováme karase zlatého), obojživelníky (čolci, žáby), plazy (užovka, v bazéně se v létě objevují želvy nádherné, které tam odkládají návštěvníci), ptáky (vrabci, rehci, sýkory, kosi, sojky, straky, vrány, kavky, havrani, strakapoudi, žlutny, kachny divoké, holubi domácí a hřivnáči, hrdličky) a savce (myši, hraboši, veverky, zajáci, rejsci, ježci, netopýři, kuny, kočky). V areálu se vyskytuje velké množství různých druhů hub (ve fotogalerii máme zaznamenáno asi 90 nalezených druhů makromycet), řasy suchozemské i vodní, lišejníky a mechy (48 druhů nalezených mechorostů).

Botanická zahrada je jedním ze zakládajících členů Unie botanických zahrad České republiky (2005); tato profesní organizace sdružuje více než 37 botanických zahrad a arboret u nás, které se pravidelně scházejí, spolupracují a snaží se prosazovat společné cíle.

Při naší botanické zahradě působí od roku 1996 Sdružení přátel botanické zahrady, které má asi 30 členů. Tento spolek pořádá přednášky a exkurze a je otevřen dalším zájemcům.

V roce 2012 se Botanická zahrada stala členem Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu.

V roce 2023 se Botanická zahrada zaregistrovala do databáze ArbNet.

Zaměstnanci v botanické zahradě v roce 2023

4 VŠ, 5 SŠ s maturitou v oboru zahradník, 4 vyučení v oboru zahradník, 1 sekretářka, 1 uklízečka, 2 brigádníci studenti

Vedoucí: Mgr. Magdaléna Chytrá, v letech 1989-1990 zahradnice, od července 1995 botanička, od července 2015 vedoucí náplň činnosti: Řízení a kontrola zaměstnanců, hospodaření s rozpočtem, odpovědnost za majetek, správa svěřených zařízení, většina práce sekretářky – účtování, inventarizace, docházka, cestovní příkazy apod., nákup zboží a materiálu pro práci, komunikace s vedením fakulty a dalšími odděleními fakulty, žádosti o kácení dřevin, odborný dohled nad sbírkami, jejich rozšiřování a rozvoj, určování rostlin a příprava jmenovek, příprava odborných výstav a dalších akcí, komunikace s externími dodavateli, spolupracovníky a vystavovateli, návrhy a realizace krátkodobé i dlouhodobé péče a rozvoje sbírek botanické zahrady a další zeleně v areálu fakulty na Kotlářské, návrhy a realizace krátkodobé i dlouhodobé strategie činnosti a rozvoje botanické zahrady, péče o další vzdělávání zaměstnanců zahrady, komunikace s návštěvníky, poradenská služba pro veřejnost, odborné posudky, vedení odborných exkurzí pro studenty, školy, veřejnost a U3V ve sklenících, komunikace s návštěvníky a médii, konzultace SOČ, bakalářských a diplomových prací studentů, granty – podávání a vedení, komunikace s členy Sdružení přátel botanické zahrady (tajemnice), členka rady Unie BZ ČR.

Odborná pracovnice – botanička: Ing. Anna Novotná, od ledna 2021 do července 2023

náplň činnosti: Odborný dohled nad venkovními sbírkami botanické zahrady, určování rostlin, příprava jmenovek, sběr semen a tvorba Indexu seminum, komunikace s botanickými zahradami při výměně semen, služby o víkendech a při výstavách. Členka genofondové skupiny a redakční rady Unie BZ ČR.

Odborná pracovnice – botanička: Mgr. Deana Láníková, Ph. D., od září 2023, poloviční úvazek

náplň činnosti: Odborný dohled nad venkovními sbírkami botanické zahrady, určování rostlin, příprava jmenovek, sběr semen a tvorba Indexu seminum, komunikace s botanickými zahradami při výměně semen, vedení exkurzí ve sklenících. Členka genofondové skupiny.

Odborná pracovnice: Ing. Hana Ondrušková, zahradní architektka, od srpna 2019

náplň činnosti: PR managerka, komunikace s veřejností a médii, příprava akcí a výstav, vedení FB, webu, Instagramu, tvorba plakátů a materiálů dle nového vizuálního stylu MU, vedení odborných exkurzí pro studenty, školy, veřejnost a U3V ve sklenících, projektování nových zahradních úprav v botanické zahradě, poradenská služba pro veřejnost, zastupování vedoucí v nutných případech, řídí podnikové vozidlo.

Vedoucí zahradnice ve skleníku: Ing. Jana Jandová, od června 2019

náplň činnosti: Péče o rostliny ve skleníku – závlivka, přesazování, množení, úklid, postřiky, návrhy rekonstrukcí expozic ve sklenících, odborný dohled nad tropickými a subtropickými skleníkovými sbírkami, jejich rozšiřování a rozvoj, určování rostlin, příprava výstav, výroba dekorací, aranžování, odborné provádění školních exkurzí ve skleníku, komunikace s návštěvníky, prodej vstupenek, služby o víkendech a při výstavách, řidička podnikového vozidla, píše kroniku BZ.

Zahradnice ve skleníku: Martina Kelblová, od července 2016

náplň činnosti: Péče o rostliny ve skleníku – závlivka, přesazování, množení, úklid, návrhy rekonstrukcí expozic ve sklenících, příprava výstav, výroba dekorací, aranžování i na dalších společenských akcích fakulty a univerzity, občasné postřiky rostlin proti škůdcům, komunikace s návštěvníky, prodej vstupenek, služby o víkendech a při výstavách, úklid sociálního zařízení.

Zahradnice ve skleníku: Mária Muricová, od září 1991

náplň činnosti: Péče o rostliny ve skleníku – závlivka, přesazování, množení, úklid, příprava výstav, výroba dekorací, komunikace s návštěvníky, prodej vstupenek, služby o víkendech a při výstavách, úklid sociálního zařízení.

Zahradnice ve venkovním úseku: Hana Brímová, od února 2023

náplň činnosti: Samostatná péče o rostliny na svěřeném úseku – závlivka, přesazování, množení, průklesty dřevin, úklid, služby o víkendech a při výstavách, údržba areálu fakulty, čištění semen, úklid sociálního zařízení, další práce dle rozhodnutí vedoucí.

Zahradnice ve venkovním úseku: Ivana Gajzlerová, od prosince 1987 do ledna 2023

náplň činnosti: Samostatná péče o rostliny na svěřeném úseku – závlivka, přesazování, množení, průklesty dřevin, úklid, služby o víkendech a při výstavách, údržba areálu fakulty, čištění semen, úklid sociálního zařízení, další práce dle rozhodnutí vedoucí.

Zahradnice ve venkovním úseku: Jana Minarčíková, od května 2016

náplň činnosti: Samostatná péče o rostliny na svěřeném úseku – závlivka, přesazování, množení, výsevy rostlin, úklid, služby o víkendech a při výstavách, údržba areálu fakulty, čištění semen, úklid sociálního zařízení, další práce dle rozhodnutí vedoucí.

Zahradnice ve venkovním úseku: Jaroslava Milionová, od září 1987

náplň činnosti: Samostatná péče o rostliny na svěřeném úseku – závlivka, přesazování, množení, úklid, služby o víkendech a při výstavách, údržba areálu fakulty, čištění semen, péče o semennou banku, rozesílání objednaných semen, úklid sociálního zařízení, vedení kroniky BZ, další práce dle rozhodnutí vedoucí.

Zahradnice ve venkovním úseku: Kristýna Tvrdá, od března 2020

náplň činnosti: Samostatná péče o rostliny na svěřeném úseku – závlivka, přesazování, množení, úklid, služby o víkendech a při výstavách, údržba areálu fakulty, čištění semen, péče o semennou banku, rozesílání objednaných semen, odesílání pošty, další práce dle rozhodnutí vedoucí.

Zahradník ve venkovním úseku: Vladimír Remeš, od července 1993

náplň činnosti: Výsadby a množení dřevin, závlivka, postřiky, údržba areálu fakulty, sekání trávy a stříhání živých plotů, průklesty a péče o dřeviny v botanické zahradě i areálu fakulty, pomoc při přenášení rostlin a dalších těžkých pracích ve skleníku i na zahradě, úklid, péče o skládky kompostů a zemin a pařeniště, úklid sněhu a posyp vozovek, služby o víkendech a při výstavách, starost o nářadí, nástroje a přístroje pro práci, řidič traktoru a podnikového vozidla, nákup zboží a materiálu pro práci, další práce dle rozhodnutí vedoucí.

Zahradník ve venkovním úseku: Zdeněk Pazderka, od ledna 2019

náplň činnosti: Výsadby a množení dřevin, závlivka, údržba areálu fakulty, sekání trávy a stříhání živých plotů, průklesty a péče o dřeviny v botanické zahradě i areálu fakulty, pomoc při přenášení břemen a dalších těžkých pracích ve skleníku i na zahradě, úklid, péče o skládky kompostů a zemin a pařeniště, úklid sněhu a posyp vozovek, služby o víkendech a při výstavách, starost o nářadí, nástroje a přístroje pro práci, řidič traktoru a podnikového vozidla, další práce dle rozhodnutí vedoucí.

Zahradník ve venkovním úseku: Adam Ruller, od srpna 2019

náplň činnosti: Pletí, okopávání a závlivka záhonů v areálu fakulty a na střešní zahradě. Výsadby rostlin, údržba úseku, průklesty a péče o dřeviny v botanické zahradě i areálu fakulty, pomoc při přenášení rostlin a dalších těžkých pracích ve skleníku i na zahradě, úklid listí, úklid sněhu a posyp vozovek, služby o víkendech a při výstavách, řidič traktoru, další práce dle rozhodnutí vedoucí.

Sekretářka: Dana Růžičková, od srpna 2023 do října 2023

náplň činnosti: Účtování, fakturace, práce s pokladnou, inventarizace, docházka, evidence pracovní doby, cestovní příkazy apod., nákup zboží a materiálu, vedení kalendáře a další práce.

Uklízečka: Eva Wiacková, od srpna 2010 do května 2023, poloviční úvazek
náplň činnosti: Uklízí kanceláře BZ i společné prostory v budově 4 a veřejné WC v zahradě.

Uklízečka: Naděžda Táborská, od dubna 2023, poloviční úvazek
náplň činnosti: Uklízí kanceláře BZ i společné prostory v budově 4 a veřejné WC v zahradě.

Studenti v pokladně: Daniel Baborovský (do června), Šimon Drgoň, Matěj Hanuš (od července) – ve službách se střídají a prodávají vstupenky do skleníků o víkendech od 9 do 15, resp. v létě do 17 hodin. Brigádníci na podzimní práce za neschopenky: Jana Bujáková, Martin Jestřábek, Petr Fiala.

Návštěvnost v roce 2023

Návštěvnost: celkem odhadem 30.000 návštěvníků
odhadem 10.000 neplatících návštěvníků (do zahrady je vstup volný)
platících návštěvníků celkem: 19.358 osob
individuální plné vstupné za 100 Kč: 3.081 osob
individuální zlevněné vstupné za 50 Kč: 3.230 osob
školní exkurze za 60 Kč: 2.515 osob
výstavy (vstupné 120 a 60 Kč, rodinné 300 Kč):
Výstava masožravých rostlin (Miroslav Srba), květen 10 dní: 2.836 osob
Výstava sukulentů jižní Afriky (Pavel Hanáček Mendelu), září 8 dní: 1.843 osob
Výstava subtropických rostlin (Citrusáři Brno), říjen 5 dní: 1.126 osob
Výstava ptactva a morčat (Parakas – morčata, ÚEB PŘF MU), listopad 10 dní: 5.055 osob

Další akce: Dny otevřených dveří: 21. a 24. 1.
Panelová výstava program Gendalos, Příběhy odhodlání romských studentů (březen)
Stromy ve městě – panelová výstava Unie BZ ČR, 10 panelů, připravila Hana Ondrušková (duben)
Botanica picta - Výstava obrazů studentů Gymnázia P. Křížkovského (duben)
Den Země na téma Obiloviny, aktivity pro děti i dospělé, 22. 4., Spolek přírodovědců a GÚ, ÚChe, ÚEB, Gymnázium Křížkovského
Soutěž amatérských floristů ČZS, aranžování květin pro veřejnost, 13. 5.
Odborné přednášky o masožravých rostlinách v rámci výstavy, 20. 5., Miroslav Srba
Výstava fotografií přírody Jaroslava Bučka (červen)
Mendelův obří nafukovací hrášek v rámci Mendel festival – komentovaná prohlídka skleníků, červenec
6. ročník Výstava soch studentů AS1 FaVU VUT: Sochy mezi květy, léto
Zahradní slavnost u cimbálu, klobouky Dantes, téma růžová a miminka v historických kočárcích, přítomni zástupci
Dočasných pěstounů, 3. srpna, vstupné 150 a 300 Kč: 184 osob
Výstava keramiky, SVČ Lužánky – Lata, Výtvarná dílna Matylda (Upečeno v Matildě) a ZUŠ Veveří, září
Noc vědců s ÚKZÚZ, promítání filmů, 29. 9.
Výstava hub, Petr Hrouda ÚBZ PŘF MU, při výstavě citrusů v říjnu
Výstava Mysli na lesy FSC ČR, říjen
Čajové odpoledne 22. 10., ochutnávka čajů s Chajovna
Výstava výtvarných prací žáků ZUŠ J. Kvapila na téma masožravky, listopad-prosinec

Facebook a Instagram: sledujících příznivců je na FB ke konci roku 2023 celkem 5.887, na Instagramu 1336

Celkový příjem ze vstupného a dalších služeb (prac. listy, pohledy, inf. materiály, turistické známky, pronájem prostor, další služby) za rok 2023: 1.692.425 Kč, z toho 45,5 % bylo přijato platebními kartami. Jen za suvenýry: 33.900 Kč, jen za vstupné: 1.681.719 Kč.

Index Seminum 2023:

Obsahuje 1.290 položek, je rozesílán e-mailem do botanických zahrad v EU.

Další služby poskytnuté zahradou:

Spolupráce se SZAŠ Rajhrad při naší výstavě sukulentů (6 dní po 3 studentech).
Trvalé umístění meteorologických přístrojů pro Geografický ústav PŘF MU v zahradě.
Focení svatebčanů: 6x, pronájem pro fotografování ke komerčním účelům: 7x
Spolupráce s médii, odpovědi na dotazy médií, poskytování tiskových zpráv o našich akcích a otevírací době. Pravidelné články v brněnských periodikách.
Živé vysílání v ČT Dobré ráno – Ondrušková, 5x.
Odborné poradenství pro veřejnost – e-mailem, osobně, telefonicky, poštou, na FB.
Setkávání klubu zahrádkářek v seminární místnosti, 3x.
Poskytnutí materiálu pro výuku a studentské práce.
Přednášky pro kurz U3V VUT a U3V MU, 15 a 5 lekcí, Ondrušková, Chytrá.
Konzultace diplomové práce na téma makrofotografie rostlin, studentka ÚBZ Leona Zuzáková, vede Ondrušková.
Poskytnutí prostoru pro natáčení několika prezentačních videí pro účely fakulty nebo univerzity.
Odbornou praxi zde vykonaly 2 studentky středních škol z Brna a Litomyšle.

Valná hromada Sdružení přátel botanické zahrady, 5. 12., přednáška o vodopádech a cestě po Jižní Americe, přednesl člen J. Hrdlička.
Zalej mě (Iniciativa) – banner na podporu péče o stromy ve městě – v sezóně.

Knihovna: Přírůstek knihy 30 + 8 titulů časopisů; 21 výpůjček.

Exkurze a účast našich zaměstnanců na kurzech, konferencích a dalších akcích:

Valná hromada Unie BZ ČR v Olomouci, leden, 3 osoby.

Botanická sekce CHKO Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou, 27. 1., Chytrá.

Výstava kamélií, Rájec, únor, 12 osob.

Schůze o invazních škůdcích ÚKZÚZ v Praze, jaro, Novotná, 1 den.

Pokračovací kurz pro získání Osvědčení o nakládání s chemickými přípravky na postřiky, duben, 1 den, Chytrá, Jandová, Kelblová, Remeš.

Přednáška o historii BZ pro důchodce obce Stavěšice, duben, Chytrá.

Návštěva BZ Bratislava, 1 den, duben, Jandová, Kelblová.

Seminář v Lužánkách, Škůdci dřevin – praktické ukázky, 1 den, květen, Chytrá.

Rada Unie BZ ČR v Praze, 2x, Chytrá.

Setkání genofondové skupiny Unie BZ ČR v Praze, jaro, Novotná, podzim Chytrá.

Floristický kurz ČBS v Hradci Králové, 5 dní, červenec, Chytrá.

Zájezd Unie botanických zahrad ČR – Děčín, Německo, 3 dny, Chytrá, Ondrušková, červenec.

Zájezd vedení Unie BZ do slovenských zahrad, 3 dny, srpen, Jandová.

Návštěva hradu a zahrad na hradě Pernštejnu, září, 10 osob.

Seminář o aranžování v historických interiérech, vila Stiassni, 3 dny, říjen, Kelblová, Jandová.

Konference ČBS v Praze, 2 dny, listopad, Chytrá, Láníková.

Konference Unie BZ ČR v Brně Nadace partnerství – Sbírky v zahradách, listopad, 1 den, Chytrá, Láníková, Ondrušková, Jandová.

Konference SZKT v Luhačovicích, 3 dny, listopad, Chytrá, Ondrušková.

Workshop Půdy ve městech _ Recetox, Lipka – Láníková, listopad, 1 den.

Přednášky ČBS na seminářích ÚBZ v UKB, celoročně, Chytrá, Ondrušková, Láníková.

Pracovní aktivity

Podruhé proběhlo hodnocení zaměstnanců v rámci programu HR Award.

8x chemický postřik proti škůdcům ve sklenících provedený specializovanou firmou.

Vyvázání časopisů.

Změna nahrávek v audiopanelech ve skleníku ČJ – Vít Hofer, AJ – Jeffrey Nekola.

Vydání - dotisk 3 typů pohlednic, turistických vizitek a známek.

Odvoz kan na uskladnění do zámeckého zahradnictví v Rájci.

Reklamace prasklého zdvihače nakladače k traktoru – svaření.

Započalo se s digitalizací dřevin v areálu.

Výzdoba akcí univerzity a fakulty

Výzdoba na Zahradní slavnost PŘF MU

Výzdoba promoci U3V MUNI

Výzdoba na předávání cen děkana

Vánoční výzdoba areálu a pracoven děkana a tajemníka

Výzdoba promoci 3 fakult MU

Věnečky pro Ceitec

Granty a dotace, dobrovolnictví:

Podpora provozu botanické zahrady ze strany města Brna ve výši 100.000 Kč

Akce dobrovolnictví ze strany komunitní skupiny Geocaching – 50 osob, 4. 3. + 2x exkurze ve sklenících

Prořezání a vazby stromů: jerlín – posudky, měření, vazba, průklest, lípa v hájku - průklest, maklura - průklest, břestovec - redukce, katalpa – vazba redukce. Na průklesty dřevin a jerlín byly uzavřeny dvě pětileté rámcové smlouvy s firmou Kácení Šarapatka.

Výsadby stromů, keřů a dalších rostlin:

U branky směr Veveří, na rohu skleníku a u bazénu Ledvina jsme nasázeli vytrvalé okrasné výsadby, stromkové růže na kovových podpěrách a cibuloviny.

Velké osázení keří, popínavkami a růžemi, založení nového trávníku u vstupní branky pod aulou směr Veveří a na zahrádce.

Rostlina viktorie královské (pěstoval se druh *Victoria amazonica*) v letošním roce opět špatně rostla, byla silně napadena šneky. Do bazénu jsme získali rybky rájovce dlouhoploutvé, které zajistily redukci šneků a situace se zlepšila.

Stavba a opravy:

Vybudování vstupní branky a dokončení kovového plotu na ulici Veveří – arch. Babánek AiD a PSVS Structure.

Dokončena reklamace obložení skleníků, výměna některých panelů, nový nátěr, firma Zalewsky.

Skleník opravy: rekonstrukce skleníku č. 4 projektant Václav Janoušek – kompletní přesklení, nátěr konstrukcí, střední příčka napadena rzí, narušena statika - vyztužena – Riva Servis, výměna elektroinstalace – MM Grande, seřízení mlžení, výměna substrátů, přesázení rostlin. Havárie dlažby ve skleníku 4b, bylo nutno kompletně předláždít.

Zakoupeno: Docházkový systém pro čipování docházky zaměstnanců, kalové čerpadlo, zahradní čerpadlo, vysavač pro úklid v budově 4, kvalitní zahradnické nůžky pro několik zaměstnanců.

Denní sledování teploty a srážek: V roce 2023 zde bylo naměřeno 532 mm srážek, průměrná teplota 11,7 °C.

Zpracovala v lednu 2024, Mgr. Magdaléna Chytrá